СӨЖ

Тіс – жақ ауытқуларының алдын алу

Қабылдаған: Кулманбетов Р.И.
Факультет: Стоматология
Курс: IV
Топ: СТ – 08 – 003 – 3
Орындаған: Жумаханов С.М.
Алматы – 2011

- **Тіс-жақ аномалиясының пайда болуына әсер ететін факторлар**
- **Эндогенді факторлар**:
- Тұқым қуалаушылық
- Отбасы мүшелерінің тіс-жақ аномалиясына бейім болуы
- **Экзогенді факторлар**:
- Механикалық (жарақат, аяғы ауыр әйелдің жарақаттануы, болашақ ананың киімінің тар болуы)
- Химиялық (болашақ ата-аналардың ішімдікке және шылымға әуестігі)
- Биологиялық (болашақ ананың белгілі бір аурумен ауруы (туберкулез, сифилис т.б.))
- Психикалық және радиациялық факторлар
-

- **Тіс жақ аномалиясының этиологиялық факторлары:**
- Жатырдағы кезеңде;
- Екі қабат әйелдің жағдайы, жұмысы, жақпас тағам, дәрі дәрмектер, жарақат, гигиена мен экология.
- Сәбилік кезеңде;
- 1.Жасанды тамақтандыру, тіске күш түспеу.
- 2.Жағымсыз әдеттер.
- 3.Сору функциясының бұзылуы. Адентия, гипердентия.
- Тістердің жарып шығуының уақытының, қосалқы және бірінен соң бірінің шығуы бұзылады. Кейбір тістердің орналасуының аномалиясы. Тістем аномалиясы.

- **Стоматологтың тіс жақ аномалисындағы рөлі:**
- 1.Қауіпті факторларды анықтап, оны жою.
- 2.Прикустың аномалиясын санитарлық ағарту және тәрбиелеу жоспарына енгізу.
- 3.Балалар ұжымдарында ата-аналар мен дәрігерлік қызметкерлерді тістем аномалиясының профилактикасына үйрету.
- 4.Ортодонттық емдеу мен реабилитация кезінде емдік профилактикалық тәртіпті сақтаудың қадағалануы.

- **Тіс аномалиясының классификациясы:**
- Тіс формасының аномалиясы.
- Тістің қатты тіндерінің аномалиясы.
- Тіс түсінің аномалиясы.
- Тістің орналасу аномалиялары.

- Тіс өлшемінің аномалиясы: макродентия және микродентия.

- Тіс санынын аномалиясы: гипердонтия және гиподонтия.

- Анағұрлым жиі кездесетін тіс-жақ аномалиясының қауіпті факторларының пайда болуын алдын алудың ең тиімді жолы, ол - дұрыс көңіл бөлу. Өкінішке орай, ата-аналар, тіпті дәрігер-педиаторлар баланың зиянды әдеттеріне өте қатты көңіл бөлмейді.

Балалардағы тістемнің дұрыс болмауының негізгі себептері:

- Этиологиялық факторлар: зиянды әдеттер (саусақ және басқа да заттарды сору).
- Баланың тамақтану кезіндегі қатты тамақтардың болмауы, яғни шайнауға жалқаулық.
- Ауызбен дем алу, мұрынмен дем алудың қиындығы.
- Тыныштық кезінде тілдің тістің арасында болуы.

- Патологиялық прикусқа көп жағдайда қолдан тамақтандыру себеп болады. Жаңа туылған балалардың төменгі жағы жоғарға жағынан кіші болады. Олардың теңдесуі өмірінің алғашқы жылдарында дамиды. Қолдан тамақтандырған кезде бала сүтті тез жұтуға мәжбүр болады, сол кезде төменгі жақ жұмыс істемей өспей қалады.
- .

- Дұрыс емес тістемнің пайда болуына тағы бір себеп, баланың ұйықтаған кездегі басының дұрыс емес орналасуы, яғни тек бір жағдайда, мысалы, тек бір бүйірімен немесе қолын бетінің астына қойып ұйықтау.

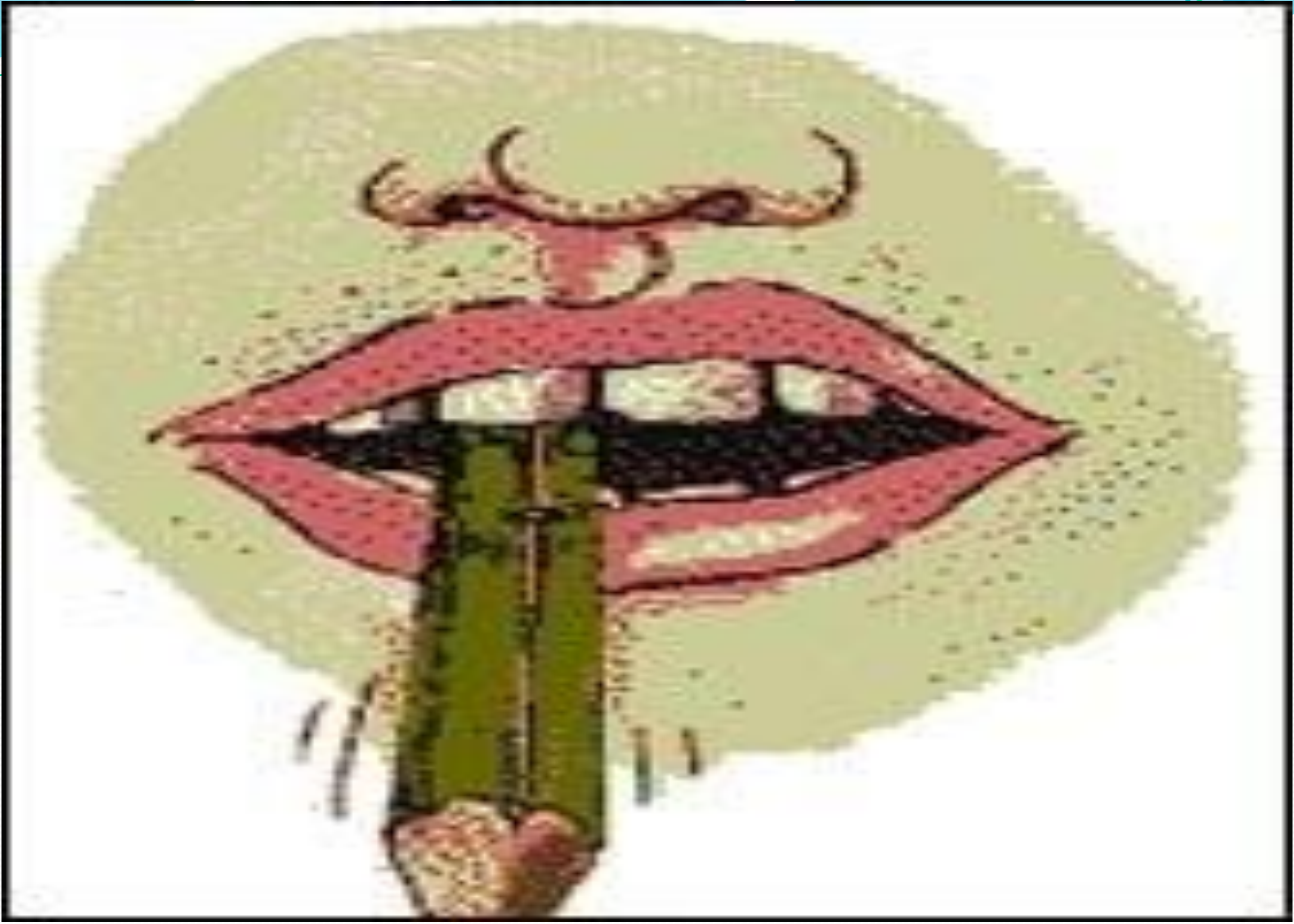

Дұрыс емес тістемнің қалай алдын алуға болады:

1. Егер бала қолдан тамақтандырылатын болса, тесігі тарлау және қысқарақ соска қолдану керек.

2. Қолдан тамақтандыру кезіндегі баланың орналасуы дұрыс, яғни дәл табиғи тамақтану кезіндегідей болу керек.

3. Баланың ұйықтайтын кездегі дұрыс жатуы, жастығы тегіс әрі өте биік болмауы қажет.

4. Баланың қолын және басқа да заттарды сормауға үйрету.

5. Жақпен жұмыс істеуге әдеттендіру үшін, тістері шыққан кезден қатқыл тамаққа үйрету.

Патологиялық тістем түрлері

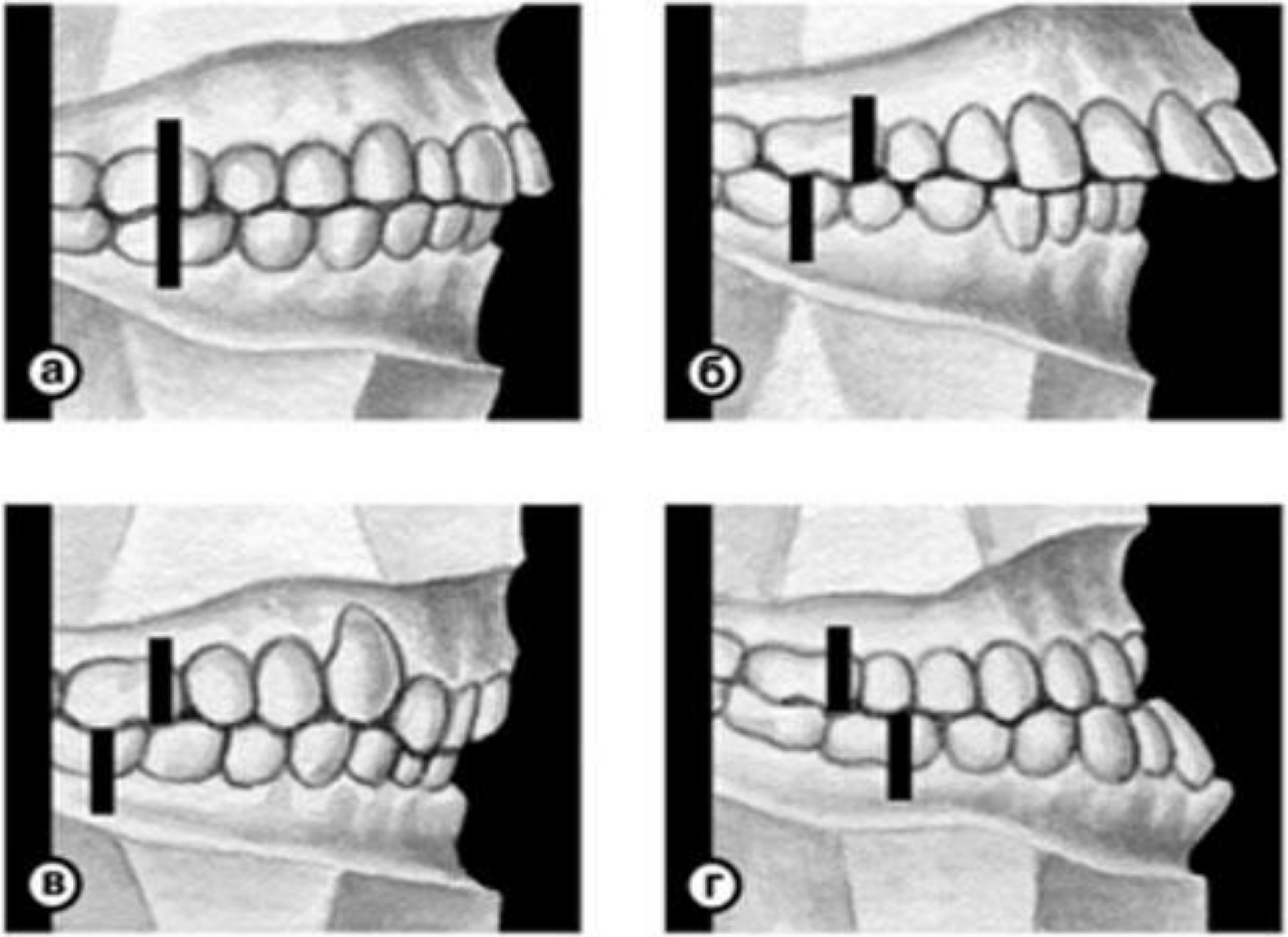
а
б
в
г

Прогения – төменгі жақтың қатты өсіп, алдыға шығыңқы болуы.

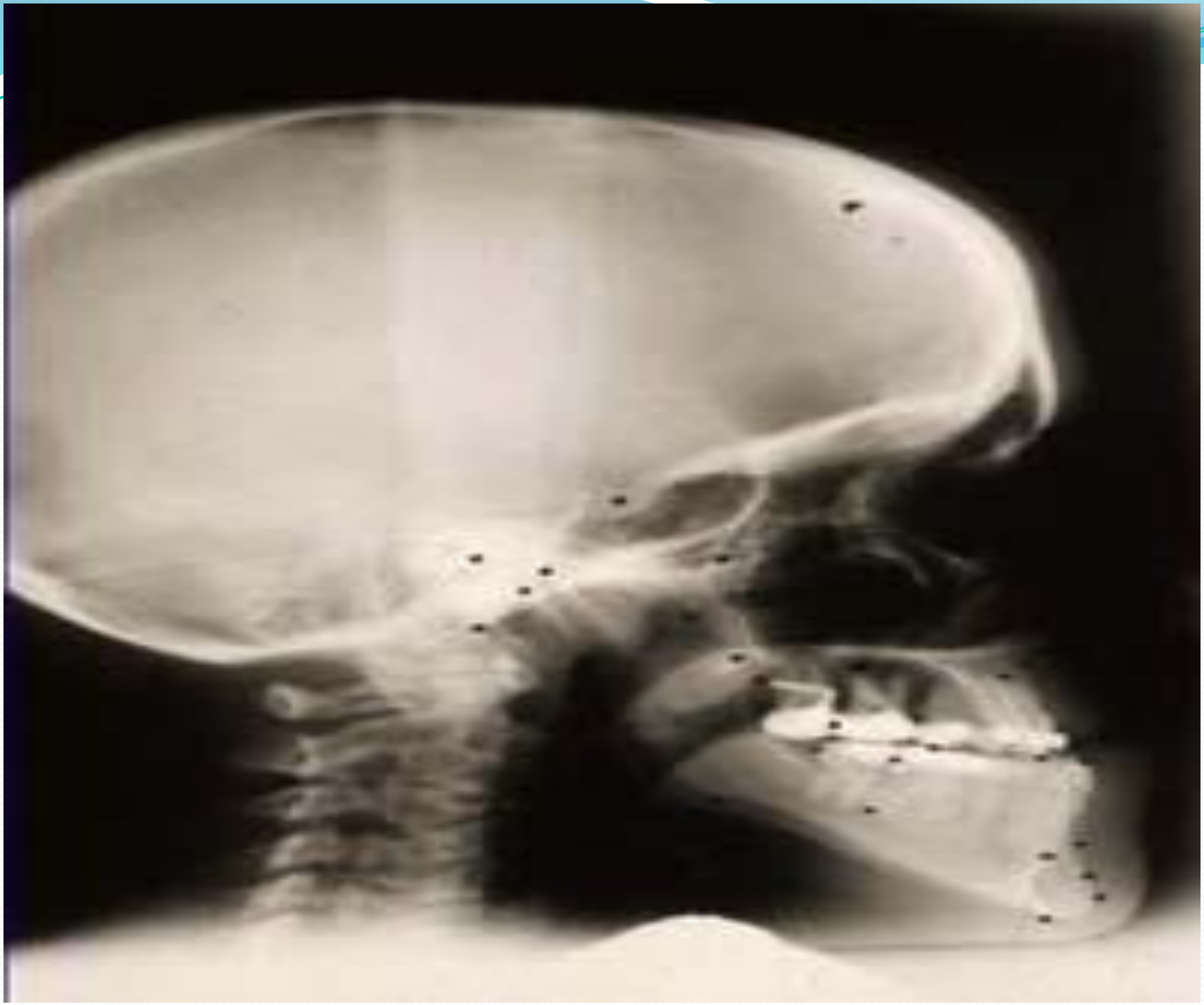

- **Прогнатия**– төменгі жақтың үстіңгі жақтан кіші болуы, дамымай қалуы.

MedUniver.com
все по медицине....

- **Тіс-жақ аномалиясы және бұзылыстарының профилактикасы деп** – бұл тіс-жақ аномалиясының пайда болуын, этиологиялық және патогенетикалық факторларды ескерту және болдырмауға бағытталған іс-шаралар.
- **Пофилактиканың негізгі мақсаты** – болашақ ана мен баланың жағдайына жақсы әсер бере отырып, емдеу іс-шаралары тіс-жақ аномалиясының пайда болдырмауға бағытталады.

Тіс жақ аномалиясының профилактикасының негізгі қағидалары:

1. Профилактика комплексті түрде, барлық денді сауықтыру мен патогенезінде бар факторларды жою.
2. Жағымсыз әдеттермен күресу.
3. Сөйлеуді, жұтуды, дем алуды, шайнауды реттеу.
4. Жарып шығуды реттеу.
5. Ауызды санация жасау.
6. Зат алмасудың бұзылуы және оны анықтау.
7. Дене алмасуының бұзылуы, аяқты басудың және т.б.
8. Тіс-жақ аномалиясы санитарлық ағарту жұмысы, анықтау мен алдын алу тәсілдері.

Профилактика шаралар **пре-** және **постнатальды** болып бөлінеді:

- **Пренаталальды** іс-шара әйелдер консультациясы арқылы аяғы ауыр әйелдің денсаулығын жақсарту болып табылады.
- **Постнатальды** профилактика баланың туылған сәтінен басталады.

- Тіс-жақ аномалиясының алдын алудың ең жақсы шараның бірі жүктілік кезінде **алкоголь** мен **шылым** шегуден сақтану.

Балалар тіс жақ ауытқуларының алдын алу мақсатымен жүргізілетін массаж жіне т.б.тәсілдерді қолдану.

- Массаж адамның физикалық күштердің әсер етуімен жасалатын әдіс. Ол үшін уқалау, изеу, езу және т.б. мүмкіндіктер қолданылады.

Массаждың негізгі қолданылатын әдістері:

1. Сипалау.
2. Езу.
3. Изелеу.
4. Ұрып шапалақтау.
5. Вибрация.

Астыңғы жаққа массаждар жасау:

- Астыңғы жақты мүмкіндігінше алға жылжытып, сол қалпында 10 сек ұстап тұру керек. Осы шынықтыруларды басты солға, оңға бұрып жасау керек, ал уақытын 5-7 минутқа жеткізу керек.

- Бала туылған уақытында оның жатуын қадағалау керек. Өйткені бала бір жаққа қарап жатып қалса жақтарда әр түрлі аномалиялар пайда болады.
- Сыртқы орта факторларының әсерінен болатын өзгерістер алдын алу.
- Баланың емуін қадағалау. Бала өзі еңбектенуі керек. Бала соратын сосканың тесігі ананың емшегінің қызметін қайталау керек.

Следующий!!!
СТОМАТО
CARICATURA.RU
Рогожин А.М.

Назар қойып тыңдағандарыңызға көп рахмет!